

Jaarverslag 2019 vzw Anna Timmerman

1. Bestuursvergaderingen

AT vzw hield in 2019 vier bestuursvergaderingen.

-op 1.2.2019

-op 26.4.2019

-op 6.9.2019

-op 29.11.2019

2. De Algemene Vergadering vond plaats op 15 juni 2019 gevolgd door een broodjesmaaltijd aangeboden door de vzw.

De Belangrijkste punten van deze AV:

-2018 was een druk jaar met als hoogtepunt onze studiedag in Antwerpen op 17 maart. De reacties waren unaniem positief. De Algemene Vergadering is van mening dat er werk moet gemaakt worden van de uitstraling van de VZW en zijn activiteiten. Daarvoor zullen in de toekomst de pers en de overheid ook worden uitgenodigd.

-Als reactie op de aanvraag voor het toekennen van verenigings-gebonden tolkuren voor vrijwilligers werden wij op het kabinet uitgenodigd. Daar werd met zeer veel aandacht geluisterd naar onze noden. Gezien de positieve reactie werd overwogen een nieuwe aanvraag in te dienen maar pas na de vorming van een nieuwe regering.

-De deontologische code voor tolken moet aangepast worden voor doofblinde personen.

-De bestaande website van Anna Timmerman moet dringend aangepast worden en toegankelijker worden voor doofblinden.

3. Haptics

Dit is een ondersteunende communicatievorm die vooral via tactiele weg (voelen, aanraken...) informatie geeft over de omgeving en de lichaamstaal/mimiek van de gesprekspartner van de doofblinde. De Haptic Signs worden vooral op de rug of op de bovenarm uitgevoerd.

Door het wegvallen van een lesgever met zijn orale tolk, moesten we op zoek naar een nieuwe lesgever. Bert Van De Sompele was bereid om cursus te geven maar moest zelf eerst opgeleid worden. Bert is een vierhanden-gebarentaal gebruiker waardoor we twee

tolken nodig hebben die zich willen specialiseren om de cursus te geven. Een voor het zuiver tolken en een om samen met Bert de Haptics uit te voeren.

- De werkgroep haptics kwam tweemaal samen om Bert en zijn tolken voor te bereiden op het lesgeven (21 januari en 12 oktober). Tijdens de proefles van 12 oktober kwamen we tot het inzicht dat de haptics in de cursus beter kunnen worden geordend. Verbetering van de cursus staat dan ook op de planning van 2020.
- Vorming in open aanbod

- De basiscursus "Social haptic communication". Deze vorming bestaat uit twee sessies en werd in 2019 gegeven op 19 oktober en 16 november.

- "Haptics bij begeleiden en beschrijven": in 2019 zou de vorming voor de eerste keer uit drie sessies bestaan maar werd bij gebrek aan inschrijvingen helaas afgelast.

- vorming op aanvraag

- op 6 maart verzorgde vzw AT een gastles "Social haptic communication" in het vak ondersteunende communicatie van de derdejaars orthopedagogie van Hogent.

- op 14 mei gaf vzw AT i.s.m. vzw De Kade een vorming "Social haptic communication" aan thuisbegeleiders en opvoeders van Sint-Lievenspoort en Sint-Gregorius.

a) Pro tactile :

In het buitenland is Bert in contact gekomen met "Pro Tactile" een Amerikaanse variant van Haptics, maar waar de nadruk meer ligt op de onderlinge communicatie tussen doofblinden.

- op 15 april heeft Bert een uiteenzetting/workshop gegeven over Pro tactile".

-Op WDD in Gent op 28 september verzorgden bestuursleden van vzw AT twee workshops "Pro tactile".

Toekomst: Wij willen graag een geïntegreerde cursus maken van Haptics en Pro Tactile.

Op vraag van de HKC denken we ook aan de ontwikkeling van een pakket "Tactiele Vierhanden Gebarentaal".

b) Beleef doofblindheid bij Xinix

op aanvraag van het eerste jaar ergotherapie van Arteveldehogeschool op 6 december.

Ons belevingspakket in open aanbod doet het niet meer zo goed. Daarom proberen we in te gaan op aanvragen.

c) Informatie verspreiden

- Infoblad: Ons E-zine Tijdschrift "Een en al oor en oog" verscheen 4 keer.

- Infostand WDD: Op WDD in Gent op 28 september hadden we samen met HKC een stand op de infobeurs.

d) Website in samenwerking met Doofblind Vlaanderen.

VZW AT en DBV willen samen een website ontwikkelen die alle info over doofblindheid in Vlaanderen bundelt. Zo zullen mensen makkelijker de info vinden die ze zoeken.

VZW AT en DBV blijven wel twee aparte entiteiten. De werkgroep website kwam driemaal samen: op 5 april, 20 juni en 15 september. De naam van de website wordt www.doofblind.be

We bespraken onze wensen en voorwaarden voor de website. Ook kwamen we tot overeenkomst qua structuur, lay-out en prijs. Er werden een viertal bedrijven aangeschreven om een offerte te vragen. Vrij vlug ontvingen we offertes. Die worden in 2020 besproken.

e) Belangenbehartiging

4. *Cultuur:*

De tolkuren van doofblinde vrijwilligers van AT vzw konden door de vzw worden betaald dankzij een subsidie die we kregen van het ministerie van Cultuur. Dit werd als zeer positief ervaren want zo konden doofblinde vrijwilligers van vzw AT hun schaarse L-uren inzetten voor deelname aan activiteiten en sociale integratie.

5. *Deontologische code tolken voor doofblinden.*

We willen de huidige code aanpassen zodat ze rekening houdt met het tolken voor doofblinden. Want het was niet duidelijk, noch voor de tolken wat ze moesten doen, noch voor doofblinden wat ze mochten verwachten. Doofblinden hebben tijdens de tolkopdracht soms begeleiding nodig om naar iemand te stappen waarmee ze willen praten, om naar het WC te gaan, om koffie te halen. De tolk moet tolken in de modaliteit die de doofblinde verkiest. Tolken voor doofblinden houdt ook in het beschrijven van het visuele... AT vzw ging in 2018 al in overleg met de BVGT. Eind januari 2019 ontvingen we bericht van de BVGT dat ze vindt dat de Algemene Beroepscode tolken VGT moet blijven zoals ze is en dat aandachtspunten voor het tolken voor specifieke doelgroepen best in een appendix worden opgenomen die dan als bijlage bij de algemene beroepscode kan worden gevoegd.

AT vzw neemt het initiatief om voor tolken voor doofblinden een ontwerp van appendix bij de bestaande deontologische code voor VGT tolken op te maken. Op basis van een thesis over "Tolken bij doofblinden" gemaakt binnen de opleiding VGT tolk. Dit ontwerp zal dan ter goedkeuring aan de BVGT worden voorgelegd.

6. *Tolkuren en criteria:*

DE vzw AT had contact met het Kabinet van Welzijn in verband met verhoging aantal tolkuren en versoepeling van de medische criteria voor het toekennen van het recht op tolkuren. Het kabinet heeft aan het VAPH de opdracht gegeven om te onderzoeken of het aantal tolkuren voor doofblinden moet verhoogd worden en of de toekennings voorwaarden kunnen worden versoepeld.

Het is nu afwachten op het nieuwe besluit van de Vlaamse regering over tolkuren of er werkelijk verbetering zal zijn voor doofblinde mensen. Zullen de criteria daarin versoepeld zijn? AT vzw volgt dit nauwgezet op en zal blijven pleiten voor herziening van de criteria i.f.v. het functioneren van de persoon, indien het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering blijft vasthouden aan de medische criteria. . De medische aspecten volstaan niet.

7. *Cab website CAB:*

Het CAB wil dat zoveel mogelijk gebruikers van tolken hun aanvragen kunnen doen via de applicatie www.tolkaanvraag.be. Maar de nieuwe applicatie was bij lancering in april 2019 helemaal niet OK voor doofblinde gebruikers om zelfstandig een tolkaanvraag te kunnen doen.

Daarom had vzw AT een overleg met het CAB op 7 mei.

Tijdens die vergadering werden vooral drie besluiten genomen :

- 1/ kleuren/letters van de website verbeteren
- 2/ website op verschillende plaatsen vereenvoudigen en meer "wijzers" tonen
- 3/ een eenvoudiger toegangsformulier ontwerpen voor de doofblinden (kan misschien ook gebruikt worden door andere gebruikers).

Bij de update van tolkaanvraag.be van eind augustus werd ook een knop userway voorzien. Daarmee kunnen doofblinden de leesbaarheid van de site aanpassen aan persoonlijke noden.

8. Module tolken voor doofblinden

Begin oktober startte ons bestuurslid Bert Van de Sompele met het ontwikkelen van een module tolken voor doofblinden aan de KU Leuven Campus Antwerpen faculteit taal en letteren. De module zal alleszins vijf maanden duren. Het doel van deze module is dat de studenten bekwaam zijn om voor doofblinden te tolken. De module is een mix van theorie en praktijk, zodat de studenten vertrouwd raken met het tolken voor doofblinden en op een comfortabele manier met hen omgaan.

Als dit project slaagt willen Bert en zijn collega's deze module invoeren bij de tolkopleidingen in Vlaanderen. Bert wil ook een aangepaste, korte versie van deze module geven op scholen en bij instellingen die in contact zijn met doofblinden.

9. Studenten helpen:

In het kader van het afronden van haar postgraduaat Integratieve Psychotherapie maakt een studente een eindwerk over "Doofblindheid als onbekende handicap". Aansluitend daarbij wenst ze ook een poster te maken die vlug duidelijk maakt hoe je respectvol contact legt met doofblinde mensen. Begin november had vzw AT een overleg met de studente om te brainstormen hoe zo'n eindwerk en poster er best kunnen uitzien.

a) Samenwerking – vertegenwoordiging

Noozo is de naam van de nieuwe Vlaamse Adviesraad Handicap en staat voor: Niets over ons zonder ons. Dit orgaan geeft adviezen aan de Vlaamse Regering over beleidsmaatregelen die een invloed kunnen hebben op personen met een handicap. Begin november had vzw AT een verkennend gesprek met Noozo en stelde zich nadien kandidaat om lid te worden van de grote groep (AV) en van de werkgroepen Basisbereikbaarheid en wachtlijsten.

b) ZOC-SBPV (Zicht op cultuur-Slechtzienden en Blinden Platform Vlaanderen)

VZW AT was aanwezig op de jaarlijkse Algemene Vergadering op 26 maart 2019 en op de bijzondere Algemene Vergadering eind november.

De VZW werd vertegenwoordigd door Peter Vanhoutte

Vzw Anna Timmerman is lid van dit platform omdat het de belangen van mensen met een visuele beperking verdedigt. Dit is vaak ook in het belang van doofblinde mensen.

c) EDBU

-Boedapest: 4 tot 6 juni 2019. De VZW werd vertegenwoordigd door Peter Vanhoutte.

Gezien de groep van doofblinde personen eerder klein is, is internationale samenwerking en uitwisseling van groot belang. In 2018 stelde EDbU in het Europees Parlement een resolutie voor over professionele doofblindentolken en tussenpersonen. In deze resolutie pleit EDbU voor de erkenning van doofblindheid als specifieke handicap in de verschillende landen van de EU, van het beroep van doofblindentolk en van de rood-witte stok als symbool van de doofblinde voetganger. EDBU ijvert voor goedkeuring van deze resolutie door het Europees Parlement. De AV keurde ook het voorstel goed dat het eerste EDBU jongerenkamp in 2021 in België zal doorgaan. Na de AV was er ook een vrouwenforum en jongerenforum.

-platformmeetings: Barcelona (13 maart) en Brussel (30 oktober)

Europees platform van doven, slechthorenden en doofblinden

De VZW EDbU werd vertegenwoordigd door Peter Vanhoutte

Op 13.3.2019 stemt het Europees parlement over de European Accessibility Act en keurt het goed. Het platform zal de implementatie van de Act opvolgen en EDF (European Disability Forum) steunen in haar lobbywerk.

Het Platform zal een brief schrijven naar alle kandidaten en politieke partijen om te pleiten dat de verkiezingscampagne, -debatten en -programma's toegankelijk zijn voor doven, slechthorenden en doofblinden.

Het LTA-project wordt voorgesteld: Life text access. Dit gaat over het inzetten van de nieuwste technologie om het "schrijftolken en ondertiteling" makkelijker te maken.

-EDPU

Op 28 november neemt Peter Vanhoutte als vertegenwoordiger van EDbU deel aan de Europese Dag van Personen met een Handicap.

d) *Music for Life.*

Tijdens MFL werden 3 acties georganiseerd met als goede doel Anna Timmerman vzw. De opbrengsten werden deels aangewend voor de werking van onze VZW en deels voor Wetenschappelijk Onderzoek naar een behandeling van doofblindheid door Prof. Leroy van het UZ Gent.

Deze acties vormen een ideale gelegenheid om doofblindheid bekender te maken.

Peter Vanhoutte

